Archwilio Cymru
Audit Wales

Memorandwm Esboniadol i'r Pwyllgor Cyllid ynghylch Amrywio Amcangyfrif Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer y Flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2023

Cyhoeddwyd: Mehefin 2022

Cyfeirnod y ddogfen: 2986A2022

Cyflwynwyd i Bwyllgor Cyllid y Senedd i'w ystyried o dan Reol Sefydlog 20.35.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru

Lindsay Foyster
Cadeirydd, ar ran **Swyddfa Archwilio Cymru**

Cynnwys

Cyflwyniad
4
4 4

Rheswm dros newid
4
4 4

Addasiadau i gyllidebau adnoddau 6

Atodiadau

Atodiad 1 – Crynodeb o ofynion cyllideb 2022-23 i'w cynnwys yng Nghynnig Cyllideb Atodol Gweinidogion Cymru o dan adran 126 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 7

Cyflwyniad

1 Ar gyfer pob blwyddyn ariannol, mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru gyflwyno amcangyfrif blynyddol o'i hincwm a'i wariant i Bwyllgor Cyllid y Senedd. Mae'n rhaid i'r pwyllgor cyfrifol archwilio'r Amcangyfrif hwnnw a'i osod gerbron y Senedd ar ôl gwneud unrhyw welliannau sy'n briodol yn ei barn nhw.

2 Cafodd yr Amcangyfrif ar gyfer Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer 2022-23 ei gynnwys yng Nghynnig Cyllideb Blynyddol Llywodraeth Cymru o dan Reol Sefydlog 20.26 ac fe'i cymeradwywyd yn y Cyfarfod Llawn ar 8 March 2022 yn dilyn gwaith craffu gan y Pwyllgor Cyllid.

3 Roedd cynnig y gyllideb yn awdurdodi Swyddfa Archwilio Cymru i gadw £15.082 miliwn o adnoddau cronnus, a gynhyrchwyd drwy ffioedd a godwyd ar gyrff a archwilir, a darparodd £8.608 miliwn arall o adnoddau eraill i gefnogi ein cynlluniau gwariant ar gyfer y flwyddyn. Gyda'i gilydd, defnyddir y £23.69 miliwn hyn i ariannu costau Swyddfa Archwilio Cymru wrth gyflawni ei ddyletswyddau o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

4 Mae Swyddfa Archwilio Cymru bellach yn ceisio diwygio'r Amcangyfrif a gymeradwywyd ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2023.

Rheswm dros newid

Newidiadau i'n trefniadau teithio a chynhaliaeth

5 Ar 21 Ionawr 2022, ystyriodd y Pwyllgor Cyllid Amcangyfrif Atodol ar gyfer 2021-22 i ariannu taliad ymlaen llaw sy'n gysylltiedig â dileu hawl cytundebol i gael Lwfans Teithio i staff y mae'n ofynnol iddynt deithio ledled Cymru i wneud eu gwaith.

6 Cymeradwywyd cyllid adnoddau ychwanegol o £1.48 miliwn a ganiataodd i bob aelod o staff cymwys gael taliad ymlaen llaw o £7,000 (pro rata) yn gyfnewid am roi'r gorau i'w hawl i Lwfans Teithio blynyddol o £3,350 (pro rata) o fis Ebrill 2022. Roedd gan staff opsiynau amgen o barhau i dderbyn y lwfans tan fis Mawrth 2024 neu, ar gyfer ein hyfforddeion a'n prentisiaid, yr opsiwn i symud i raddfa gyflog newydd, wedi'i meincnodi heb unrhyw lwfans.

7 Fel y digwyddodd, manteisiodd 67% o'r staff cymwys ar yr opsiwn o daliad ymlaen llaw am gyfanswm o £1.086 miliwn. Llwyddodd Archwilio Cymru i gyfrannu £314,000 o hyn o arbedion mewn meysydd cyllideb eraill. O ganlyniad, defnyddiwyd £708,000 o'r arian ychwanegol y cytunwyd arno yn ystod y flwyddyn.

8 Mae Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru yn cynnig gostyngiad o £354,000 i'w alwad ar gyllid adnoddau Cronfa Gyfunol Cymru yn 2022-23 a 2023-24 i wrthbwyso'r arian ychwanegol a ddefnyddiwyd yn Amcangyfrif Atodol 2021-22. Bydd arbedion parhaus, amcangyfrif o £200,000 y flwyddyn o 2024-25, yn cael eu hadlewyrchu mewn Amcangyfrifon a Chynlluniau Ffioedd yn y dyfodol.

Gweithredu IFRS 16 2022

9 Roedd disgwyl i safon gyfrifyddu newydd, Safon Adrodd Ariannol Ryngwladol 16 – Prydlesi (IFRS 16), ddod i rym o'r flwyddyn ariannol 2020-21 ymlaen. Penderfynodd Trysorlys EM a'r Bwrdd Cynghori ar Adroddiadau Ariannol (FRAB) i ohirio gweithredu IFRS 16 tan 1 Ebrill 2021. Cyhoeddwyd oedi pellach ym mis Tachwedd 2020, gan ohirio'r gweithredu tan 1 Ebrill 2022.

10 Mae IFRS 16 yn ei gwneud yn ofynnol i bob prydles gael ei chyfrif mewn modd cyson. Yn flaenorol, ni chydnabuwyd prydlesi a ddosbarthwyd fel 'prydlesau gweithredu' ac fe'i hadroddwyd 'oddi ar y fantolen'. Mae'r newid hwn yn effeithio'n bennaf ar y ffordd y caiff prydlesi ein tair swyddfa eu trin yn Heol y Gadeirlan, Caerdydd, Penllergaer ac Abergele, nad ydynt yn cael eu dosbarthu fel asedau a'u dibrisio ar hyn o bryd.

11 O 1 Ebrill 2022, bydd angen cydnabod y swyddfeydd fel asedau hawl i ddefnyddio a'u dibrisio dros gyfnod y brydles yn y dyfodol. Mae'r newid hwn yn arwain at gynnydd yn y taliadau dibrisiant a thaliadau llog yn ein cyllideb – wedi'u gwrthbwyso gan ostyngiad yn y gyllideb ar gyfer taliadau prydles. Ni fydd unrhyw newid yn swm y rhent a delir i'r landlordiaid, fodd bynnag, bydd y cyflwyniad cyfrifyddu yn wahanol. Mae'r newidiadau hyn at ddibenion cyfrifyddu yn unig ac ni fyddant yn cynyddu'r gofyniad arian parod o Gronfa Gyfunol Cymru.

12 O ystyried yr amser byr sy'n weddill ar brydlesi ein swyddfeydd, mae'r effaith net ar adnoddau ar gyfer Archwilio Cymru yn ddibwys, ac nid oes angen unrhyw addasiad i'n cyllidebau adnoddau nac arian parod cyffredinol. At ddibenion adrodd, gwneir yr addasiadau canlynol i'n cyllidebau sy'n gysylltiedig ag asedau ar gyfer y flwyddyn.

Arddangosyn 1 – newidiadau i gyllidebau i adlewyrchu gofynion IFRS 16

	Amcangyfrif a Gymeradwywyd ar gyfer 2022-23 £'000	Addasiadau IFRS 16 £'000	Amcangyfrif Atodol 2022-23 £'000
Taliadau rhent prydles	424	(424)	–
Dibrisiant	280	420	700
Taliadau llog	–	4	4
Cyfanswm	704	–	704
Gofyniad arian parod net	424	–	424

Addasiadau i gyllidebau adnoddau

13 Fel yr esboniwyd uchod, mae Swyddfa Archwilio Cymru yn ceisio sicrhau gostyngiad o £354,000 i'w hadnoddau refeniw ar gyfer 2022-23 a gostyngiad o £394,000 i'w gofyniad arian parod net.

14 Nodir y newidiadau cysylltiedig i'r gyllideb ar gyfer 2022-23 yn **Arddangosyn 2**.

Arddangosyn 2: newidiadau i'r gyllideb 2022-23

	Amcangyfrif a Gymeradwywyd ar gyfer 2022-23 £'000	Amcangyfrif Atodol 2022-23 £'000	Amcangyfrif Diwygiedig 2022-23 £'000
Adnodd refeniw	8,298	(354)	7,944
Adnodd cyfalaf	310	–	310
Adnoddau cronnus	15,082	–	15,082
Cyfanswm y gwariant	23,690	(354)	23,336
Gofyniad arian parod net	9,078	(394)	8,684

Atodiad 1

Crynodeb o ofynion cyllideb 2022-23 i'w cynnwys yng Nghynnig Cyllideb Atodol Gweinidogion Cymru o dan adran 126 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006

O dan adran 126 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (Deddf 2006), caiff Gweinidogion gynnig Cynnig Cyllideb Atodol yn y Cynulliad Cenedlaethol i awdurdodi defnyddio adnoddau, cadw incwm a thynnu arian parod o'r Gronfa Gyfunol ar gyfer personau perthnasol penodol, gan gynnwys Swyddfa Archwilio Cymru.

O ran gwasanaethau a dibenion Swyddfa Archwilio Cymru yn y flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2023, bydd y Cynnig Cyllidebol yn awdurdodi:

- swm yr adnoddau sydd i'w ddefnyddio gan Swyddfa Archwilio Cymru;
- swm yr adnoddau cronnus i Swyddfa Archwilio Cymru y gellir eu cadw (yn hytrach na'u talu i'r Gronfa Gyfunol); ac
- y swm y gellir ei dalu o'r Gronfa Gyfunol i Swyddfa Archwilio Cymru.

Mae'r gofynion hyn, na ellir ond eu hamcangyfrif oherwydd amrywioldeb ffrydiau incwm, wedi'u crynhoi yn **Nhablau 1 a 2** isod.

Tabl 1: crynodeb o'r amcangyfrif o ofynion cyllideb 2022-23

	£'000
Adnoddau heblaw adnoddau cronnus i'w defnyddio gan Swyddfa Archwilio Cymru er mwyn cyflawni swyddogaethau statudol Swyddfa Archwilio Cymru, yr Archwilydd Cyffredinol ac archwilwyr a benodwyd gan lywodraeth leol, ac ar weinyddu Swyddfa Archwilio Cymru:	
• Refeniw	7,944
• Cyfalaf	310
Adnoddau cronnus o ffioedd a thaliadau am wasanaethau archwilio a gwasanaethau cysylltiedig; adennill costau eraill sy'n gysylltiedig â swyddogaethau'r Archwilydd Cyffredinol; incwm amrywiol o gyhoeddiadau, cynadleddau a darparu gwasanaethau gweinyddol a phroffesiynol a thechnegol i'w defnyddio gan Swyddfa Archwilio Cymru ar wasanaethau cysylltiedig a gweinyddu Swyddfa Archwilio Cymru.	15,082
Gofyniad arian parod net o'r Gronfa Gyfunol i dalu'r symiau net sy'n ddyledus i'w talu yn ystod y flwyddyn gan Swyddfa Archwilio Cymru.	8,684

Tabl 2: cysoni'r gofyniad o ran adnoddau a'r gofyniad i dynnu arian parod o Gronfa Gyfunol Cymru

	Amcangyfrif a Gymeradwywyd ar gyfer 2022-23 £'000	Amcangyfrif Atodol 2022-23 £'000	Newid net £'000
Cais net am adnoddau – refeniw a chyfalaf	8,608	8,254	(354)
Addasiad nad yw'n arian parod – dibrisiant a thaliadau llog	(280)	(704)	(424)
Taliadau rhent ar brydles	–	424	424
Addasiad nad yw'n arian parod – symudiadau mewn cyfalaf gweithio	750	710	(40)
Gofyniad arian parod net gan Gronfa Gyfunol Cymru i dalu'r symiau net sy'n ddyledus i'w talu yn ystod y flwyddyn gan Swyddfa Archwilio Cymru	9,078	8,684	(394)

Archwilio Cymru
Audit Wales

Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: info@audit.cymru
Gwefan: www.archwilio.cymru

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.